

exportu pre straty zaujmu spotrebiteľov o nové autá a elektronické výrobky. (tasr)

Česko si svoj rating udrží

LONDÝN. Medzinárodná ratingová agentúra Standard & Poor's včera uviedla, že rating Česka na úrovni A, ktorý má stabilný výhľad, si krajina udrží napriek globálnemu ekonomickému poklesu, keďže oslabenie českej koruny zvyšuje jej konkurencieschopnosť. „Na zahraničnom dlhu Českej republiky sa domácnosti nepodieľajú a zahraničná zadlženosť podnikov tvorí iba osem percent ich celkových pôžičiek. Z toho vyplýva, že oslabovanie českej koruny v skutočnosti ekonomike pomáha stať sa konkurenciosnejšou,“ povedal Frank Gill, analytik agentúry Standard & Poor's.

(sita, reuters)

Kurzy ECB

Platné od 5. 3. 2009

KRAJINA	MENA	KURZ
Austrália	AUD	1,9573
Bulharsko	BGN	1,9558
Kanada	CAD	1,6139
Česká republika	CZK	27,744
Dánsko	DKK	7,4506
Estónsko	EEK	15,6466
V. Británia	GBP	0,89030
Maďarsko	HUF	311,63
Švajčiarsko	CHF	1,4765
Japonsko	JPY	124,71
Litva	LTL	3,4528
Lotyšsko	LVL	0,7071
Nórsko	NOK	8,9060
Poľsko	PLN	4,7225
Rumunsko	RON	4,2793
Švédsko	SEK	11,4825
USA	USD	1,2555

Platy sa na konci roka prepapali

Na konci minulého roka sme si mohli za zarobené peniaze kúpiť menej ako pred rokom. Stalo sa tak prvý raz po vyše piatich rokoch.

BRATISLAVA. Nevyplatili vám na konci minulého roka vianočné odmeny alebo vám vyplatili len časť s prísľubom, že ich dostanete začiatkom tohto roka? V decembri sa možno ešte aj firmy nádejali, že odmeny naozaj doplatia. Dnes už nič nenasvedčuje tomu, že tento prísľub naozaj dodržia. Ľudia sú však pri stúpajúcej nezamestnanosti radi, že vôbec majú prácu.

Nevyplatenie vianočných odmien či trinástych, alebo štrnástych plátov je podľa partnera poradenskej firmy Centire Pavla Boroša jednou z príčin, prečo v poslednom štvrtroku klesli u nás reálne platy v priemere o dve desiatiny percenta. Znamená to, že za svoj plat si ľudia mohli dovoliť kúpiť menej ako pred rokom. Vyplýva to z údajov Štatistického úradu, podľa ktorého bola v štvrtom štvrtroku u nás priemerná mzda 23 991 korún (796,36 eura).

Čaká sa na dno

Situácia, keď reálne platy klesali, bola na Slovensku naposledy v roku 2003, keď vláda razantne zvýšila regulované ceny energií. Vtedy sa však zahraničiu darilo a tento výpadok plátov sme hravo dobehli. V súčasnosti je situácia horšia. Naša ekonomika sa prepadá, lebo sa prepadá aj zahraničie a svetlo na konci tunela stále nesvieti.

Napriek poklesu na konci roka si ľudia celkovo viani plátovo

Rast plátov sa zastavil, mňať budeme menej.

ILUSTRÁČNÉ FOTO - REUTERS

polepšili v priemere o 4,6 percenta. Avšak ani s plátmi to zatiaľ ružovo nevyzerá. Ďalšie príčiny, prečo na konci minulého roka šli reálne platy do mínusu, sú, že firmy siahli ľuďom na ďalšie pohyblivé zložky mzdy. Niektoré firmy, ktoré prišli o zákazky, už nechávali ľudí doma a vyplácali im len 60 percent základných plátov.

To má podľa Boroša pokračovať aj tento rok. Firmy síce ľuďom neznížia základné platy, no na rôzne odmeny či pohyblivé zložky miezd bude musieť väčšina ľudí načas zabudnúť.

„Tento rok sa negatívny vývoj ešte neobrátí. Mzdy budú stagnovať a v niektorých sektoroch aj klesať,“ povedal Boroš. Najviac postihnutými odvetvami bude strojárstvo vrátane

automobiliek, stavebníctvo, chémia, a čiastočne aj elektrotechnika.

Prémie, kde ste?

Konzultant odmeňovania vo firme Hay Group Štefan Norulák to vidí pozitívnejšie. Mierny rast medzi percentom až dvoma očakáva aj Štatistický úrad.

„Môj odhad je, že klesat to nebude, stagnáciu nevyklúčujem,“ povedal Norulák. Aj on tvrdí, že firmy siahnu hlavne na pohyblivé súčasti plátov. „Ak firmy nebudú naplňať plánované tržby, pohyblivé zložky nevyplatia.“ Naše firmy, najmä z priemyslu, hlásili podľa Eurostatu za december vyše 30-percentný pokles nových objednávok. V únii tak patrili medzi najhorších. Tržby našich fi-

riem sú tak v nasledujúcich mesiacoch ohrozené.

Kto je tu pánom

Plátom nenahráva ani situácia na trhu práce. Nezamestnanosť začala koncom minulého roka rásť. „Pánmi“ na trhu sa stali firmy, zamestnanci ťahajú za kratší koniec. Dôvodom fungovala zamestnanecká turistika, ktorou si ľudia zvyšovali platy tým, že vždy išli tam, kde zaplatili viac. To je minulosťou, aspoň na niekoľko mesiacov. „Už nie ľudia si vyberajú firmy, ale naopak,“ povedal Boroš.

Obrat k lepšiemu tento rok asi čakať nemôžeme. Závisí totiž od toho, kedy sa svetová aj naša ekonomika odlepia od dna. Predpovede sa rôznia. Niektorí ekonómovia predpovedajú, že to bude na konci tohto roka, iní hovoria o budúcom roku.

A podľa čoho zistíme, že situácia sa lepší a pánmí na trhu práce sa znova stanú ľudia? „Podľa toho, že firmy znovu začnú vyplácať pohyblivé zložky ku mzde a prémie. To bude dôležitý signál,“ povedal Boroš.

Ľuboš Jančík © SME

Ak ekonom neklesne, b to úspech

Analytici na Slovensku sa ešte donedávka zdráhali pripustiť našu ekonomiku recesia, čiže hospodársky prepád. Po včera to už neplatí.

BRATISLAVA. Úrad potvrdil s ekonomického rastu minulého roka na percenta a nevyklúčvom polroku to môže byť horšie. Svoje predpovede sledne na to prehníktorí analytici. sa pritom na konci prepapla o 1,5 perce

Napríklad ČSOB, nedávna predpoved slovenská ekonomika vzrastie o 2 percenta, hovorí o jednopoklese. VÚB banka optimistickejšia. trojpercentný odlznížila na nulu. zmeny je posledný mický vývoj, ako a eurozóne,“ poveda VÚB banky Martin.

Sú však aj ekonom ktorí stále veria, že me nad nulou. A tento rok preda le mínusu, bolo by to krát od Česko-Slovenska. rých štvrtrokoch slo, že sme boli v číslach, no za celý

Včerajšie údaje kého úradu síce rast ekonomiky nanosti. Od decembra lo dramatické zhorš